

Programmering og Problemløsning, 2017

Exceptions (Undtagelser)

Martin Elsman

Datalogisk Institut
Københavns Universitet
DIKU

24. November, 2017

- 1 Exceptions
 - Exception-værdier
 - Rejsning af exceptions
 - Håndtering af rejste exceptions
 - Indbyggede exceptions og hjælpefunktioner

- 2 Alternativer til exceptions
 - Fejlhåndtering med option-typer
 - Beskedbærende fejl-typer

Exceptions

Emner for i dag:

1 Exceptions (undtagelser):

- Exception-værdier.
- Rejsning af exceptions (`raise/throw`)
- Håndtering af exceptions (**try-with**)
- Indbyggede exceptions.
- Nogle nyttige hjælpefunktioner.

2 Alternativer til Exceptions.

- Fejlhåndtering med option typer.
- Beskedbærende fejltyper.

Exception-værdier

Exceptions er værdier af den indbyggede *udvidbare* type `exn`.

Exception-værdier kan være konstante værdier, der ikke bærer argumenter, og exception-værdier der bærer argumenter.

Nye *exception-konstruktører* kan erklæres med **exception**-konstruktionen:

```
exception MyError  
exception MyArgExn of int  
  
let e1 : exn = MyError  
let e2 : exn = MyArgExn 5
```

Rejsning af Exceptions

Exceptions kan benyttes til at afbryde det normale kontrol-flow (deraf navnet exception).

Konstruktionen der benyttes til at "rejse en exception" er operationen `raise`:

```
val raise : exn -> 'a
```

Bemærk at operationen kan instantieres til at returnere en værdi af vilkårlig type, hvilket skyldes at operationen aldrig returnerer, men derimod sender en besked (en exception) "op i kaldstakken" om at beregningen blev afbrudt.

Det muligt at *håndtere* rejste exceptions på et højere niveau ved at benytte en **try-with** konstruktion.

Her er hvad der sker hvis en rejst exception ikke håndteres:

```
- exception MyArgExn of int;;  
- "hello " + raise (MyArgExn 5)  
FSI_0002+MyArgExn: Exception ... was thrown...  
Stopped due to error
```

Håndtering af rejste exceptions

Rejste exceptions kan håndteres på et højere niveau i programmet ved at benytte en **try-with** konstruktion.

Eksempel:

```
exception MyExnArg of int
let f () = if false then 8 else raise (MyExnArg 5)
let y = try f () with MyExnArg x -> x
do printfn "%d" y
```

Kørsel:

```
bash-3.2$ fsharp --nologo exn.fs && mono exn.exe
5
```

Bemærk:

Argumentet til den rejste exception blev trukket ud af exception-værdien ved brug af *exception pattern matching*.

Indbyggede Exceptions og Hjælpefunktioner

For at matche de indbyggede Mono exceptions, kan det være nødvendigt at benytte *dynamic type matching*, som benytter sig af følgende syntax:

```
let mydiv a b : int option =  
    try Some (a / b) with  
        :? System.DivideByZeroException -> None
```

Nogle hjælpefunktioner:

```
val failwith    : string -> 'a  
val invalidArg : string -> string -> 'a
```

Brug af funktionen `invalidArg`:

```
let toFahrenheit c =  
    if c < -273.15 then invalidArg "c" "below absolute zero"  
    else 9.0/5.0*float(c)+32.0
```

Fejlhåndtering med option typer

Funktionen `mydiv` benytter værdien `None` til at indikere en fejl.

Option-typer kan således bruges til at indkode exceptionel opførsel.

Funktionen `Option.bind` kan bruges til at styre sammensætningen af beregninger:

```
val bind : ('a -> 'b option) -> 'a option -> 'b option
```

Eksempel

```
> let (>>=) x y = Option.bind y x
> mydiv 8 3 >>= (fun x -> Some(float(x)+1.0));;
val it : float option = Some 3.0
```

Bemærk:

- Funktionen `Option.bind` er et simpelt eksempel på bindingsoperatoren i en såkaldt *monad*, en abstraktionsmekanisme der giver mulighed for at sammensætte effektfulde beregninger på en sund måde.
- Monads ligger blandt andet til grund for sammensætning af effektfulde beregninger i Haskell.

Beskedbærende fejl-typer

Det er muligt at udvide teknikken med funktionalitet der bærer information om fejlen.

```
type 'a result = Ok of 'a | Error of string
val (>>=) : 'a result -> ('a -> 'b result) -> 'b result
```

Eksempel

```
let mydiv a b : int result =
    try Ok (a / b) with
        :? System.DivideByZeroException -> Error "div"

let (>>=) a f =
    match a with Ok v -> f v
                | Error s -> Error s

do printfn "%A" (mydiv 8 3 >>= (fun x -> Ok(float(x)+1.0)))
```

Bemærk:

- Funktionaliteten kan også udvides til at understøtte tilfælde hvor det er muligt at opsamle og rapportere multiple fejl.